

GEHEIMMIDDELEN TOT BESTRIJDING VAN PLANTENZIEKTEN

Nu de aandacht van het publiek meer op de plantenziekten is gevestigd en trouwens de plantenziekten in aantal en in schadelijkheid toenemen, worden, veel meer dan vroeger, talrijke stoffen aangeboden die meestal onder een vreemdklinkenden naam verkocht worden en, te oordeelen naar al de eigenschappen, die de uitvinder eraan toeschrijft, uitstekende bestrijdingsmiddelen tegen plantenziekten zouden zijn. De eerlijke uitvinder wacht zich echter wel de samenstelling van zijn geheimmiddel bekend te maken : immers de belangstellenden zouden al te spoedig en al te gemakkelijk leeren inzien, dat men te doen heeft of met een onwerkzame stof of mengsel, of met zelfstandigheden, die inderdaad wel waarde als bestrijdingsmiddel bezitten, doch waarvoor de uitvinder een prijs vraagt, die soms tienvoudig en wel eens nog meer de handelswaarde vertegenwoordigt.

Wij hebben vroeger reeds gewezen op een geheimmiddel — het Cerespoeder (1) — dat uit niets dan uit een goedkoope stof : zwavelkalium of zwavellever, bestond, maar natuurlijk duur werd verkocht.

Wij laten hier nog de samenslelling volgen van eenige dier geheimmiddels waarvan wij de ontleding in verschillende tijdschriften aantreffen :

Zij mogen tot voorbeeld strekken aan diegenen welke maar al te veel zouden geneigd zijn geloof te hechten aan den holklinkenden lof, dien de uitvinders overhunne geheimmiddels zoo onbeschaamd verkondigen.

•
•

---

(1) G. STAES. *De bestrijding van den Brand der Graangewassen door middel van het «Cerespoeder»*. — Tijdschr. over Plantenziekten, 2^e jaarg., 1896, blz. 43.

Veltha — Naar het schijnt wordt thans in de Engelsche vakbladen veel gerucht gemaakt ten voordeele van een geheim-middel, „ Veltha „, dat alle mogelijke plantenziekten zou genezen en tevens als meststof aanbeveling zou verdienen. — Uit het scheikundig onderzoek is gebleken, dat de wezenlijke bestanddeelen van dit zoo kostbaar product zijn : zwavelzuurijzer (ijzervitriool) en zuur phosphorzuurkalium.

Wij willen nu niet loochenen dat deze beide zelfstandigheden onder bepaalde voorwaarden wel eens eenig nut kunnen stichten, maar van de oplossing „ Veltha „ à 1 ten honderd (volgens de voorschriften) is voorzeker niet veel te verwachten, noch als zwammendoodend middel, noch als meststof.

Conchylit. — Deze stof werd in den handel gebracht, als een uitstekend middel tegen de ziekten van den wijnstok. Volgens NESSLER bevat het niets anders dan 55 % zwavel en 43 % gebrande kalk !

Het insectendoodend middel Dougall tot het ontsmetten der broeikassen, enz. — Volgens de ontleding, die in het Staatslaboratorium te Antwerpen werd gedaan, is dit „insecticide Dougall „ niets anders dan formol, dat aan geglycerineerde magnesia is toegevoegd en waarvan de sterke reuk zooveel mogelijk door spijkolie verborgen wordt.

Een poeder tegen zwammen. — In hetzelfde laboratorium werd, onder N° 1042, een poeder onderzocht, dat als zwammendoodend middel buitengewone verdiensten moest hebben. Het bleek te bestaan uit zwavelzuurijzer, dat met okeraarde was samen gemalen en waaraan kolenstof was toegevoegd om het mengsel onherkenbaar te maken. — Natuurlijk is dit mengsel niet aan te bevelen; wil men, in bepaalde gevallen, zwavelzuurijzer aanwenden, dan gebruike men de stof zuiver,

zonder bijvoeging van nuttelooze zelfstandigheden, hetgeen trouwens nog het voordeel oplevert heel wat goedkooper te staan te komen. — Tot nog toe wordt echter zwavelzuurijzer als zwammendoodend middel slechts zelden gebruikt; het is vooral bij de behandeling van bleekzucht of chlorose bij de planten en bij het bestrijden van sommige onkruidsoorten dat het zwavelzuurijzer veel diensten kan bewijzen.

In Duitschland heeft verleden jaar VON MENDEL-STEINFELS in het Pruisisch « Landes-Oekonomiekollegium » voorgesteld de zwendelarij met de geheimmiddelen op het gebied der plantenziekten te bestrijden, door te eischen dat, evenals voor geheimmiddelen ten behoeve van den mensch reeds bestaat, ook bij geheimmiddelen tot bestrijding van schadelijke dieren of zwammen, de aankondiging in dagbladen, tijdschriften, enz., zonder nauwkeurige aanduiding in algemeen verstaanbare taal van de bestanddeelen dier middelen verboden worde.

In overeenstemming met dien wensch, heeft de « Oberpraesident » der Rijnprovincie met toestemming van den provincieraad een reglement uitgevaardigd, waarbij de openbare aankondiging van zulke geheimmiddelen op straf van boete verboden wordt.

Eene verordening van gelijken aard werd ook in de provincie Saksen ingevoerd.

Dit zijn goede voorbeelden!

G. STAES.

ERRATA.

In het stuk over « *Omvallen van Stekken* » door B. A. PLEMPER VAN BALEN (1^e aflevering van dezen jaargang), moet de naam van de zwam *Acrostalagma* gewijzigd worden als *Acrostalagmus* en de naam der firma *de Loos* geschreven worden *de Loos*.